

Obsah

1	Definice použitých pojmů	2
2	Manažerské shrnutí	3
3	Analýza možného převodů finanční alokace do Invest EU	11
4	Podrobná analýza k SC 1.1	15
5	Základní charakteristika a atributy navrhovaného FN	17
6	Zdroje informací a dat	24

Seznam tabulek a obrázků

Tabulka 1: Shrnutí výsledků vstupního hodnocení potenciálu pro FN ve specifických cílech OP JAK	7
Tabulka 2: Seznam respondentů realizovaných rozhovorů	9
Tabulka 3: Výhody a nevýhody použití kapitálového FN.....	18
Obrázek 1: Grafické schéma investic pod EFSI	13
Obrázek 2: Investiční okna fondu InvestEU	14
Obrázek 3: Schéma implementace FN při budování fondu „na zelené louce“	20
Obrázek 4: Schéma implementace FN ve spolupráci s fondy pod MPO.....	21

1 Definice použitých pojmů

Pojem	Definice
CTT	Centrum transferu technologie
ČR	Česká republika
ČS	Členský stát
Deloitte nebo Dodavatel	Znamená Deloitte Advisory, s.r.o.
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
EFSI	Evropský fond pro strategické investice
EIB	Evropská investiční banka
EIF	Evropský investiční fond
EK nebo také Komise	Evropská komise
ENRAF	Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond
ESF	Evropský sociální fond
ESI fondy nebo také ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy, souhrnné označení pro Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský strukturální fond, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond a Fond soudržnosti
EU	Evropská unie
FI COMPASS	Poradní platforma pro finanční nástroje, zřízená společně z iniciativy EIB a EK
FN	Finanční nástroj/nástroje
FS	Fond soudržnosti
IPO	Primární veřejná nabídka akcií („initial public offering“)
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
OP JAK	Operační program Jan Amos Komenský
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
POC	Proof-of-concept
ŘO	Řídicí orgán
SC	Specifický cíl
SPV	Special purpose vehicle
Studie	Předběžné posouzení využití FN v OP JAK 2021-2027
TAČR	Technologická agentura ČR
TRL	Technology readiness level
VaV	Výzkum a vývoj
VO	Výzkumná organizace
VŠ	Vysoká škola/univerzita
Zadavatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

2 Manažerské shrnutí

Cílem této studie je aktualizace Předběžného posouzení (dále také „ex-ante“) využití finančních nástrojů (dále také jen „FN“) s ohledem na změny a vývoj situace od realizace úvodní studie. Nejedná se již o aktualizaci původního dokumentu vztahujícího se k Operačnímu programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (dále také „OP VVV“), aktuální podoba se vztahuje k potenciálu využití FN v Operačním programu Jan Amos Komenský (dále také „OP JAK“) pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále také „MŠMT“). Společnost Deloitte Advisory s.r.o. (dále také „Dodavatel“), realizovala tuto aktualizaci dle legislativy aktuálního programového období 2021-2027 (zejména Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021) upravující formu a obsah ex-ante posouzení.

Před zahájením bližší analýzy FN vhodných pro jednotlivé specifické cíle (dále také „SC“) OP JAK a jejich správné aplikace, se Dodavatel věnoval shrnutí dalších (doplňujících) možností nastavení podpory cílových skupin, včetně potřebnosti budování povědomí o FN jako takových. Analýza ukázala, že jakoukoli aplikaci FN bude v ČR nezbytné doprovodit vysvětlující komunikační kampaní. Za předpokladu správného nastavení této kampaně, vč. vhodného komunikačního sdělení, by šlo předpokládat navýšení osvěty o FN mezi potenciálními příjemci, k rozšíření obzorů a nárůstu zájmu vysokých škol/univerzit a výzkumných organizací (dále také „VŠ/VO“) a také studentů či vědců o další, jednodušejší dosažitelné zdroje financování a v závěru k navýšení celkové finanční gramotnosti v ČR. Dále bral Dodavatel ve své analýze v potaz také záměr EU v programovém období 2021-2027 sloučit všechny dosud existující centrálně řízené FN v rámci fondu InvestEU.

Aktivity vysloveně vhodné pro využití FN Dodavatel neidentifikoval.

Dodavatel původně zvažoval aplikaci FN v celkem 3 Specifických Cílech programu OP JAK (SC 1.1, SC 2.1. a SC 2.5),¹ pro detailnější analýzu však zvolil pouze **SC 1.1 - rozvoj a posilování výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií**, v rámci něhož ve spolupráci s dotázanými respondenty vytypoval pre-seed financování, dlouhodobou mezisektorovou spolupráci, demonstrační laboratoře a technologický transfer, jako nejvhodnější oblasti podpory skrze FN. Tento výběr vytypovaných aktivit propojuje společný účel posílení komercializace inovativních výsledků výzkumu a vývoje (dále také „VaV“) s komerčním potenciálem. V případě zbylých dvou výše uvedených SC se kvůli jejich specifickému zaměření podpory dostatečně velký potenciál využití FN nakonec neprokázal. **Nejvhodnějším typem FN pro podporu konečných příjemců v rámci SC 1.1 je kapitálový FN**, jenž představuje investiční vstup do základního kapitálu společnosti (příjemce) výměnou za majetkový a rozhodovací podíl na této společnosti.

Vzhledem k cílové skupině definované pod SC 1.1 lze potenciální zájem o navrhovaný způsob podpory předpokládat u veřejných institucí. Vzhledem k nemožnosti přímé investice do veřejných institucí se jako řešení pro investora (a také příjemce) nabízí **kapitálový vstup přes univerzitní spin-off, nebo tzv. prostředek zvláštního určení** (tzv. special purpose vehicle). VO aktivně hledají finanční prostředky pro financování svých projektů, přičemž vnímají **mezeru v dostupnosti zdrojů pro inovativní, ale vysoce rizikové aktivity transferu výsledků, a to na úrovni vyšší technologické připravenosti (TRL 4-5)**. Při vymezování oblasti podpory ve VaV skrze FN bude

---

¹ SC 1.1 - rozvoj a posilování výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií; SC 2.1 - zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilováním odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu; SC 2.5 - prosazovat celoživotní učení, zejména flexibilní možnosti rozšiřování dovedností a rekvalifikace pro všechny s ohledem na podnikatelské a digitální dovednosti, lépe předvídat změny a nové požadavky na dovednosti vycházející z potřeb trhu práce, usnadnit přechody mezi zaměstnáními a podporovat profesní mobilitu.

nutno přihlížet k aktuálně připravovaným programům, jako jsou OP JAK a OP Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (dále také „OP TAK“), OP Rybářství, OP Spravedlivá transformace, Národní plán obnovy, ale také Horizont Evropa či program GAMA², resp. GAMA 2 poskytovaný Technologickou agenturou ČR (dále také „TAČR“).

Dodavatel ve své analýze zvážil **3 možné varianty implementační struktury FN:**

- 1. vytvoření nového (vlastního) fondu na podporu výsledků VaV – tzv. řešení na zelené louce;**
- 2. využití maximálních synergií s již existujícími fondy v rámci ČR;**
- 3. převod prostředků do fondu InvestEU.**

Jako nejvíce realizovatelné řešení se přitom jeví druhá, příp. třetí varianta.

Vytvoření a řízení vlastního FN (1. varianta) v aktuálních podmínkách MŠMT by bylo velice náročnou operací narážející na kapacitní a finanční možnosti Zadavatele. **Tuto možnost tedy Deloitte aktuálně nedoporučuje.**

U možností **spolupráce s již etablovanými fondy (2. varianta)** Ministerstva průmyslu a obchodu (dále také „MPO“) spravovanými na úrovni fondu fondů ze strany EIF (na úrovni fondů jde o Lighthouse Ventures a Nation 1), případně plynulého navázání na jejich ukončení skrze sloučení dostupných finančních prostředků obou resortů do jednoho fondu, lze předpokládat maximálně možné využití synergií. Navzdory dělicí linii (zejména v oblasti definice příjemců dotace a fáze výzkumně-inovačního řetězce) mezi oběma OP se jedná o oblast podpory formou FN, jež je oběma OP sdílena, a tedy Dodavatel vnímá příležitost **markantně navýšit očekávaný dopad fondu díky podpoře společné skupiny potenciálních příjemců z jednoho finančního zdroje významně větší velikosti.**

Další navrhovanou možností je **přesun prostředků MŠMT vyčleněných na aplikaci FN do fondu InvestEU (3. varianta).** Vzhledem k tomu, že je vysoko pravděpodobné, že se prováděcím partnerem u čerpání podpory z fondu InvestEU v ČR stane Národní rozvojová banka, považuje **Dodavatel varianty 2 a 3 za víceméně rovnocenné. Bude proto na rozhodnutí Řídícího orgánu (dále také „ŘO“), zda-li zvolí některou z těchto variant.** Ať se už MŠMT rozhodne pro volbu jakékoliv implementační struktury, klíčovým bude navázání diskusí s MPO, příp. také s EIF, mj. ohledně spektra podporovaných oblastí a příjemců, jakož i zajištění časového souladu plánovaných aktivit obou resortů.

U určení **očekávaného výsledků realizovaného kapitálového FN je na místě zvážit také určitá omezení. Doporučované varianty implementace nemohou být vnímány jako garance velkého množství úspěšně komercializovaných inovativních projektů** vzhledem k **vysoké rizikovitosti projektů, nižšímu počtu výsledků vývoje a výzkumu** (dále také „VaV“)³ s komerčním potenciálem a **obecné preferenci VO vůči dotační podpoře.** S těmito omezeními však lze pracovat prostřednictvím rozšíření podpory o grant na průvodní služby pro příjemce podpory (např. mentoring, networking), nasazením rozsáhlé komunikační kampaně k FN a/nebo také správnou volbou investiční strategie na úrovni fondu či realizací důsledné prověrky („due dilligence“) projektů. Kvůli legislativnímu omezení podpory VaV (Zákon č. 130/2002 Sb.)⁴ lze doporučit aplikaci FN nad rámec této úpravy. Zákon stanovuje pouze grantovou formu podpory – nezná pojem finanční nástroj, poměrně taxativně vyjmenovává segmenty podpořených subjektů a subjektů poskytujících

---

² Program je zaměřen na ověřování výsledků výzkumu a vývoje pro praktické uplatnění a komerční využití.

³ Dle odhadu ředitelky Centra transferu technologií Masarykovy univerzity se počet aplikovatelných výsledků výzkumu typicky aktuálně pohybuje kolem 3-4 projektů.

⁴ Zákon o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje)

podporu, typy a způsoby poskytování podpory (účelová, institucionální), také práva k využití nemotných výsledků podpory. **Při vhodném nastavení kapitálového FN** (viz zejména kapitola č. 4 tohoto dokumentu) **tak může docházet k dlouhodobému navýšování šance komercializace kvalitních výsledků VaV s potenciálem jejich praktického využití v praxi – tak, jak cílí OP JAK. Úspěšná kombinace těchto intervencí může vyústit ve zvýšenou konkurenceschopnost české vědy, inovativního byznysu a potažmo celé české ekonomiky.**

2.1. Stanovení specifických cílů OP JAK vhodných pro využití FN

V průběhu Projektu byla Dodavatelem realizována analytická činnost s cílem vymezit, zda OP JAK obsahuje oblasti podpory, které jsou vhodné pro využití FN.

Z výsledků úvodního screeningu je patrné, že v rámci OP JAK existují pouze vybrané aktivity v rámci 3 SC, které ve srovnání s ostatními vykazují alespoň dílčí potenciál pro nasazení FN. Aktivity vysloveně vhodné pro využití FN Dodavatel neidentifikoval. Oblasti s dílčím potenciálem jsou následující:

- **SC 1.1 - rozvoj a posilování výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií;**
- **SC 2.1 - zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilováním odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu;**
- **SC 2.5 - prosazovat celoživotní učení, zejména flexibilní možnosti rozšiřování dovedností a rekvalifikace pro všechny s ohledem na podnikatelské a digitální dovednosti, lépe předvídat změny a nové požadavky na dovednosti vycházející z potřeb trhu práce, usnadnit přechody mezi zaměstnáními a podporovat profesní mobilitu.**

Další SC nejsou pro využití FN vhodné, resp. dílčí aktivity lze případně podpořit z jiných navrhovaných FN. Dodavatel zároveň navrhuje pro stanovené SC následující typy FN:

- **SC 1.1 – finanční nástroj kapitálového typu;**
- **SC 2.1 – finanční nástroj typu EPC (Energy Performance Contracting);**
- **SC 2.5 – finanční nástroj úvěrového typu.**

Výsledky mapování vybraných SC shrnuje tabulka níže. Cíle, které získaly červenou barvu, v prescreeningu nedostaly potřebný počet bodů v rámci stanovených atributů⁵. Tyto SC nebudou předmětem hlubší analýzy.

---

⁵ K sedmi atributům patří: Existence investiční mezery, Profitabilita projektu (kladná doba návratnosti), Velikost investice – s ohledem na transakční náklady, Výše alokace specifického cíle OP JAK, Schopnost zabezpečit spolufinancování, právní forma, finanční zdraví, historie příjemce, Existence bariér – právní a politická rizika a Překryv / komplementarita / synergie s jinými programy.

Tabulka 1: Shrnutí výsledků vstupního hodnocení potenciálu pro FN ve specifických cílech OP JAK

Priorita	Specifický cíl	Průměr hodnocení	Vhodný typ FN
Priorita 1 Výzkum a vývoj	SC 1.1 - rozvoj a posilování výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií	2,51	Pouze dílčí vhodnost využití FN - Navrhovaným typem je kapitálový finanční nástroj formou - Venture Capital vstup do partnerství mezi veřejnými subjekty a privátními spolupracujícími subjekty. Podpora Pre seed a/nebo demonstračních laboratoří. Součástí finančního nástroje by mohl být doplňkový grant sloužící k financování poradenských služeb v oblasti komercionalizace. Další aktivity bez potenciální návratnosti v rámci tohoto SC nejsou pro FN vhodné.
Priorita 1 Výzkum a vývoj	SC 1.2 - rozvoj dovedností pro inteligentní specializaci, průmyslovou transformaci a podnikání	2,14	Není vhodné využít FN.
Priorita 2 Vzdělávání	SC 2.1 - zlepšování rovného přístupu k inkluzivním a kvalitním službám v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a celoživotního učení pomocí rozvoje přístupné infrastruktury, mimo jiné posilování odolnosti pro distanční a online vzdělávání a odbornou přípravu	2,30	Pouze dílčí vhodnost využití FN – V oblasti rekonstrukcí nebo dobudování infrastruktury je možné zvážit využití FN typu Energy Performance Contractingu (EPC). Součástí nástroje by mohl být doplňkový grant pokrývající náklady na zpracování technické a projektové dokumentace – pouze pro část projektu s EPC financováním, ne pro celou investici. Další aktivity bez potenciální návratnosti v rámci tohoto SC nejsou pro FN vhodné.
Priorita 2 Vzdělávání	SC 2.2 - zvýšit kvalitu, inkluzivitu a účinnost systémů vzdělávání a odborné přípravy a jejich relevantnosti pro trh práce, mimo jiné i uznáváním výsledků neformálního a informálního učení, s cílem podpořit získávání klíčových kompetencí včetně podnikatelských a digitálních dovedností, a prosazováním zavádění duálních systémů odborné přípravy a učňovské přípravy	1,58	Není vhodné využít FN.
Priorita 2 Vzdělávání	SC 2.3 - prosazovat rovný přístup ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání a odborné přípravě a jejich úspěšnému ukončení, a to zejména v případě znevýhodněných skupin, od předškolního vzdělávání a péče, přes všeobecné vzdělávání a odborné vzdělávání a přípravu až po terciární úroveň, jakož i vzdělávání a studium dospělých, včetně usnadnění vzdělávací mobility pro všechny a přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením	1,61	Není vhodné využít FN.
Priorita 2 Vzdělávání	SC 2.4 - prosazovat socioekonomickou integraci marginalizovaných komunit, jako jsou Romové	1,59	Není vhodné využít FN.
Priorita 2 Vzdělávání	SC 2.5 - prosazovat celoživotní učení, zejména flexibilní možnosti rozšiřování dovedností a rekvalifikace pro všechny s ohledem na podnikatelské a digitální dovednosti, lépe předvídat změny a nové požadavky na dovednosti vycházející z potřeb trhu práce,	2,22	Pouze dílčí vhodnost využití FN - úvěrový typ poskytující financování subjektům vyvíjejícím produkty (vzdělávací moduly), které pak budou komerčně poskytovány zájemcům o jejich absolvování. FN může obsahovat atribut odložení splátek. Další aktivity bez potenciální návratnosti v rámci tohoto SC nejsou pro FN vhodné.

Priorita	Specifický cíl	Průměr hodnocení	Vhodný typ FN
	usnadnit přechody mezi zaměstnáními a podporovat profesní mobilitu		

Na základě detailnější analýzy a výsledků strukturovaných rozhovorů s věcnými gestory, vedením projektu a dalšími stakeholdery byl jako vhodný zvolen pouze **SC 1.1 - rozvoj a posilování výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií**, v rámci něhož ve spolupráci s dotázanými respondenty Dodavatel vytipoval **pre-seed financování, dlouhodobou mezisektorovou spolupráci, demonstrační laboratoře a technologický transfer**, jako **nejvhodnější oblasti podpory skrze FN** v OP JAK.

Tento výběr vytipovaných aktivit propojuje společný účel posílení komercializace inovativních výsledků výzkumu a vývoje (dále také „VaV“) s komerčním potenciálem. V případě zbylých dvou, nahoře uvedených SC se kvůli jejich specifickému zaměření podpory dostatečně velký potenciál využití FN nakonec neprokázal. **Nejvhodnějším typem FN pro podporu konečných příjemců v rámci SC 1.1 je kapitálový FN**, jež představuje investiční vstup do základního kapitálu společnosti (příjemce) výměnou za majetkový a rozhodovací podíl na této společnosti.

2.2. Metodický postup

V souladu s metodickými doporučeními evropské a národní úrovně a za využití best practice Deloitte byly realizovány kroky, které vedly ke zpracování této studie – Předběžné posouzení využití FN v OP JAK (dále také „Studie“).

Analýza sekundárních dat a informačních zdrojů

Pro zabezpečení statistických dat a odborných informačních zdrojů byly využity především veřejná data a informační zdroje související s tématem výzkumu, vývoje a vzdělávání. Zároveň byl analyzován Programový dokument OP JAK, aktuální platná legislativa a další metodické a analytické zdroje – viz. Kapitola 6.

Analýza tržní situace

V rámci tržní situace byla provedena dílčí analýza tržní situace u vybraných SC. Syntéza zjištěných poznatků je v materiálu zohledněna a sloužila jako podklad k zpracování následujících kapitol této studie. Analyzován byl zejména dopad dalších programů podpory na národní úrovni – vazba mezi OP JAK a OP TAK, OP Rybářství, OP Spravedlivá transformace a Národním plánem obnovy. V oblasti tzv. „EU přímo řízených programů“⁶ byl analyzován zejména program Horizont Evropa.

Expertní hodnocení potenciálu

Zrealizováno bylo expertní hodnocení potenciálu využití FN napříč SC programu OP JAK, a to jak nezávisle ze strany 3 odborníků Dodavatele, tak i ze strany **věcně příslušných gestorů** jednotlivých **specifických cílů a vedení MŠMT**. Expertní hodnocení obsahovalo vyplnění strukturovaného dotazníku, který zahrnoval veškeré SC OP JAK a jehož cílem bylo na každý SC aplikovat parametry mající vliv na potenciál pro FN (např. existence investiční mezery, profitabilita projektu, rizikovitost nástroje, komplementarita a další).

Hloubkové rozhovory

V zájmu získání rozsáhlejších a doplňujících informací, ale také ověření relevantnosti předběžných zjištění Dodavatel realizoval 9 individuálních, příp. skupinových hloubkových rozhovorů. Jednalo se o realizaci polostrukturovaných rozhovorů, přičemž si Dodavatel pokaždé předpřipravil výběr vhodných otázek vzhledem k aktuálnímu stavu poznání a typu respondenta (např. nejvhodnější typové podporované aktivity, specifika cílové skupiny, u konečných příjemců mj. také jejich vlastní zkušenosti s využitím FN či zdroje financování výzkumných aktivit/projektů.). Přehled všech rozhovorů je zobrazen v následující tabulce. Kromě toho s vedením MŠMT Dodavatel komunikoval průběžně během celé analytické práce.

Tabulka 2: Seznam respondentů realizovaných rozhovorů

Respondent	Datum
Zástupci MŠMT - Sekce EU – Vedení MŠMT	03.02.2022 a následně
Zástupci MŠMT - Sekce EU – Gestori SC 1.1	03.02.2022
Zástupci MŠMT - Sekce EU – Gestori SC 2.1 a 2.5	04.02.2022

⁶ Přímou řízené programy Evropské unie (v minulosti známé také jako „komunitární programy“).

Respondent	Datum
Ředitelka České asociace science center	07.02.2022
Ředitelka Centra pro transfer technologií, Masarykova univerzita	16.02.2022
Předsedkyně platformy Transfera.CZ	
Zástupce Evropského investičního fondu	16.02.2022
Ředitel Odboru výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva průmyslu a obchodu ČR	21.02.2022
Specialista na FN, Ministerstvo pro místní rozvoj	21.02.2022
Vedoucí oddělení metodiky finančních nástrojů, odbor PO1 a finančních nástrojů Ministerstva průmyslu a obchodu ČR	23.02.2022

3 Analýza možného převodů finanční alokace do InvestEU

3.1. Možnosti přesunu alokace do nástroje InvestEU⁷

Pro programové období 2021-2027 bylo přijato rozhodnutí pod fondem InvestEU sloučit všechny dosud existující centrálně řízené FN na úrovni EU.⁸ Tato změna tak reaguje na roztříštěnost FN, jakož i existenci více sad pravidel pro FN v předchozím programovém období. Členským státům (dále také „ČS“) se tak otevřela možnost převodu až 2 % národní alokace EFRR, ESF+, FS nebo ENRAF do fondu InvestEU v Dohodě o partnerství pro programové období 2021-2027 již na začátku programového období. Následně, po 1. lednu 2023 mohou státy EU následně za souhlasu příslušného ŘO převést další 3 % původní národní alokace programu, a to provedením jedné nebo více žádostí o revizi programu. Pouze převodem části alokace fondů politiky soudržnosti do InvestEU a následného využití záruky tohoto fondu je zaručená možnost realizovat projekty mimo programy podle pravidel InvestEU.⁹ Přitom musí být dodrženo několik základních principů:

- není povoleno krytí jednoho úvěru zárukou z FN fondů politiky soudržnosti a rovněž zárukou programu zaručeného z fondu InvestEU;
- není povoleno splacení úvěru z FN zaručeného z fondu InvestEU dotací z programu fondů politiky soudržnosti;¹⁰
- není povoleno využití úvěru z FN zaručeného z fondu InvestEU jako národní spolufinancování projektu podpořeného z programu fondů politiky soudržnosti;
- není povoleno vyplácet z FN fondů politiky soudržnosti příspěvek na úhradu úroků (subvence úrokových sazeb) úvěru z FN zaručeného z InvestEU – považuje se za dvojí financování.

Nová legislativa po splnění čtyř základních podmínek také umožňuje kombinovat FN a dotaci v jedné operaci FN mnohem širěji než v programovém období 2014-2020, jedná se pak o tzv. „dotační složku“ jedné operace FN, a proto se na celou operaci vztahují pravidla pro FN (dotace jako tzv. nenávratní část celé operace).¹¹ Do jedné operace pak lze kombinovat tyto druhy dotací:

- příspěvek k úhradě úrokové sazby;
- příspěvek k ceně záruky;
- příspěvek na technickou podporu;
- výkonnostní dotace (odpouštění splátek);
- kapitálová dotace;

---

⁷ https://dotaceeu.cz/getattachment/ba2d47b6-a97e-46ee-af68-8e8ac7e39b14/Prirucka_FN_v1_fin.pdf.aspx?lang=cs-CZ&ext=.pdf

⁸ Legislativa v programovém období 2021-2027 nepřipouští možnost do FN vložit prostředky fondů PS, a zároveň pro něj využít záruky z Fondu InvestEU, jak to umožnilo nařízení Omnibus pro FN z ESIF a EFSI.

⁹ Je nadále možné pro jeden projekt konečného příjemce část financovat z FN fondů politiky soudržnosti a jinou část z fondu InvestEU (či jiného programu Unie v přímém nebo nepřímém řízení EK). Na každou část projektu se však bude vztahovat jiná sada pravidel.

¹⁰ Není možné předfinancovat dotace programu fondů politiky soudržnosti financováním z jakéhokoli FN zaručeného z fondu InvestEU.

¹¹ Dotace by měla být přímo spojena s operací FN a být pro ni nezbytná, výše dotace by neměla překročit hodnotu investice podpořenou FN, je nutné vést oddělené záznamy pro každý zdroj podpory (na úrovni správce FN) a dodržet platná pravidla pro veřejné obstarávání a veřejnou podporu.

- vratná/konvertibilní dotace.

K některým výhodám převedení prostředků politiky soudržnosti do InvestEU patří mobilizace vysoké částky soukromého financování pro konečné příjemce, možnost využít předpřipravené finanční produkty složky EU, nižší administrativní zátěž pro ŘO či ČS, reporting na úrovni EK/prováděcího partnera a neexistence podmínky zapojení národního financování. Klíčovým je, že pro vybraný národní program podpory (financovaný z vlastních zdrojů ČR ve správě Národní rozvojové banky) bude EK s ČR sdílet riziko a ztráty na portfoliu zainvestovaných projektů konečných příjemců. Naopak, k možným nevýhodám se řadí zejména zúžení možnosti ČS operativně změnit převedení prostředků nebo omezená operativnost převádění prostředků zpět do programu.

Pro účely ex-ante analýzy OP JAK, je důležité zdůraznit, že fond InvestEU investuje do čtyř oken, přičemž jedno z nich tvoří výzkum, inovace a digitalizace – s celkem vyčleněnými 6,6 mld. EUR (viz Obrázek 2). Tematicky pak podpora v rámci SC 1.1 spadá pod podporované aktivity fondu InvestEU a nabízí se využití převodu alokovaných prostředků pod InvestEU, mj. pro sjednocení pravidel implementace FN či navýšení dostupného financování. Fond InvestEU se skládá ze dvou složek – složka EU a národní složka (tvořena z převedených prostředků). Využití složky EU v ČR ale může být výzvou, protože vyžaduje, aby byl program prováděcího partnera (pravděpodobně Národní rozvojovou banku, příp. dalších zapojených zprostředkovatelů jako komerční banky či jiné finanční a nefinanční instituce) dobře připraven a obstál v celoevropské konkurenci. Zapojení komerčních bank se v případě investic v oknu výzkum, inovace a digitalizace očekává být spíše nižší (např. ve srovnání s oknem pro malé a střední podniky). Vyhnout se soutěži s programy jiných států na evropské úrovni lze dosáhnout přesunem prostředků do složky ČR.

Realizace převodu prostředků do fondu InvestEU v současnosti vyžaduje dořešit procesní nastavení spolupráce s EK (sjednání Dohody o příspěvku pro převod do složky ČR v podobě mezinárodní smlouvy a nastavení sdílení rizik), a proto je na místě zvážení, jestli se převod menší částky¹² do fondu InvestEU ČR vyplatí. S převodem malých alokací, resp. jejich využití pro FN je vždy vázána jistá část fixních nákladů – vytvoření základních dokumentů, výběrová řízení, definice strategie, personální posílení ŘO apod. Tyto náklady jsou víceméně stejné v případě nástroje za 20 mil EUR, nebo několiknásobně většího. Řešením by bylo do fondu převést pouze „pilotní částku ve výši 10 mil. EUR“ a převod další alokace převést až po vyhodnocení akce s pozitivním výsledkem. Ambici využití tohoto mechanismu (složka ČR) má v období 2021-2027 MPO v okně pro malé a střední podniky, proto také existuje možnost inspirovat se touto praxí (celkem přibližně 2 mld. Kč).¹³ Aktuálně by však dodatečná alokace do fondu InvestEU, nad rámec alokace od MPO byla časově náročnější¹⁴ (EK předpokládala, že ČS oznámí celkovou alokaci do fondu jednotně, a to na začátku programového období).

V neposlední řadě je potřeba mít na paměti, že investice z fondu InvestEU předpokládají soulad s klimatickými cíli EU, včetně dodržení principu udržitelnosti – klimatická, environmentální a sociální, a že tak, jak je pravidlem u využívání FN, musí být podpořené projekty životaschopné¹⁵. Z tohoto důvodu je v kompetenci prováděcího partnera, aby daná data EK poskytoval.¹⁶

---

¹² Částka, při které by náklady na zajištění přesunu finančních prostředků do fondu InvestEU/nebo využití FN byly v poměru v souladu s pravidly 3E, jednoduše vytvoření a správa FN nesmí „skonsumovat“ alokaci určenou na pomoc konečným příjemcům.

¹³ https://dotaceeu.cz/getattachment/21ef4412-883a-42a3-8d0a-64714c0fadb6/20220113_NOK_InvestEU_fin.pdf.aspx?lang=cs-CZ&ext=.pdf

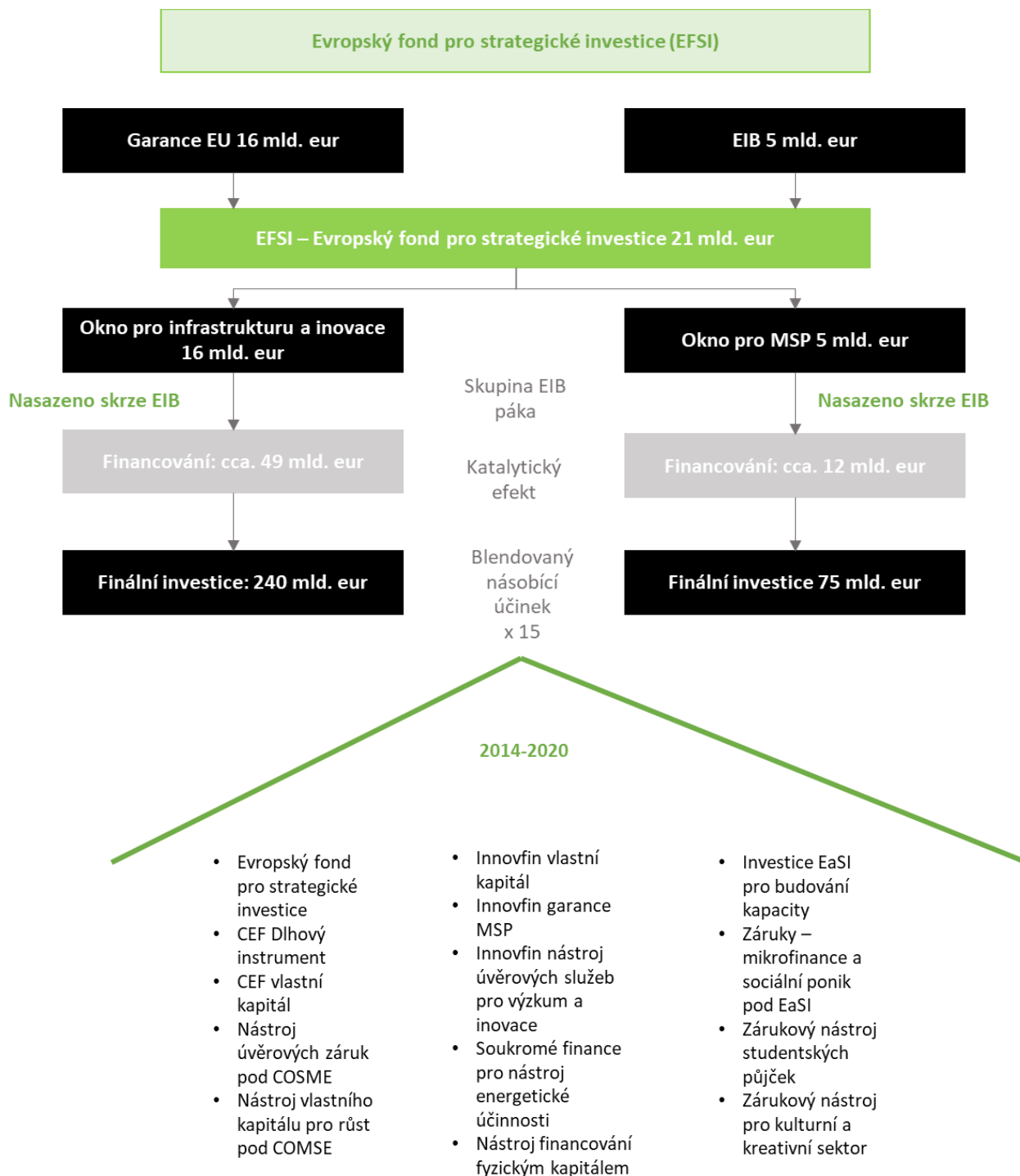
¹⁴ Alokační prostředky do fondu InvestEU by pravděpodobně neproběhla hned, lze předpokládat časové období na konci roku 2023.

¹⁵ Projekty mají potenciál generovat příjem, případně úspory.

¹⁶ https://dotaceeu.cz/getattachment/21ef4412-883a-42a3-8d0a-64714c0fadb6/20220113_NOK_InvestEU_fin.pdf.aspx?lang=cs-CZ&ext=.pdf

V závěru pro lepší přehled uvádíme grafické srovnání investic Evropského fondu pro strategické investice (dále také „EFSI“) a fondu InvestEU. Zatímco EFSI investoval pouze do dvou tematických oblastí (okno pro infrastrukturu a inovace – spravované Evropskou investiční bankou – EIB a okno pro malé a střední podniky – spravované Evropským investičním fondem – EIF):

Obrázek 1: Grafické schéma investic pod EFSI

Zdroj: Možnosti zapojení České republiky do programu InvestEU v programovém období 2021–2027, Ministerstvo pro místní rozvoj, leden 2022

Investice v rámci programu InvestEU povedou až do čtyř oken, jak je znázorněno na následujícím obrázku:

Obrázek 2: Investiční okna fondu InvestEU

Zdroj: Možnosti zapojení České republiky do programu InvestEU v programovém období 2021–2027, Ministerstvo pro místní rozvoj, leden 2022

4 Podrobná analýza k SC 1.1

Tato kapitola obsahuje podrobnou analýzu možné aplikace vhodného FN v OP JAK. Na základě metodologie šetření, blíže popsané v sekci 2.2 Metodický postup, zejména pak analýzy sekundárních dat a zdrojů, analýzy tržní situace a expertního hodnocení potenciálu (včetně rozhovorů), byl Dodavatelem **identifikován určitý prostor pro využití FN u SC 1.1 - rozvoj a posilování výzkumných a inovačních kapacit a zavádění pokročilých technologií**. V dalších dvou zvažovaných SC (2.1 a 2.5) se během analýzy kvůli jejich specifickému zaměření podpory dostatečně velký potenciál pro aplikaci FN nepotvrdil. Tato kapitola proto dále detailněji pojednává pouze o možnostech a předpokladech implementace FN v rámci SC 1.1.

4.1. Zaměření SC 1.1 a podporované aktivity

SC 1.1 je zaměřen na podporu rozvoje zázemí a kapacit výzkumného prostředí v ČR tak, aby byly vytvořeny dostatečně kvalitní podmínky pro rozvoj špičkového výzkumu, jehož výsledky budou reagovat na aktuální potřeby a trendy. Intervence by proto měly vést k tomu, aby výsledky realizovaného výzkumu v dlouhodobější perspektivě byly uplatnitelné v praxi způsobem, aby byla posílena konkurenceschopnost ČR.¹⁷ Z indikativního seznamu typových podporovaných aktivit Dodavatel na základě diskuse s gestory SC 1.1 vytypoval několik oblastí s potenciálně vhodných pro využití FN, a to zejména pre-seed financování, dlouhodobou mezisektorovou spolupráci, demonstrační laboratoře a technologický transfer. Tento výběr vytypovaných aktivit propojuje společný účel posílení komercializace inovativních výsledků VaV s komerčním potenciálem.

4.2. Zohlednění specifických potenciálních příjemců

V rámci SC 1.1 je finanční podpora z OP JAK umožněna následující cílové skupině:

- pracovníci VO;
- pracovníci veřejné správy v oblasti VaVaI¹⁸;
- studenti VŠ;
- pracovníci aplikačního sektoru;
- pracovníci knihoven;
- veřejnost.

Z diskusí se zástupci MŠMT vyplynulo, že oprávněným příjemcem podpory ze SC 1.1 u nahoře vytypovaných intervencí jsou pouze výzkumné organizace (dále také „VO“). V Tyto organizace většinou nemají velké zkušenosti s navrhovaným typem podpory, resp. nejsou vhodnými subjekty pro příjem nigrantové podpory. V rámci ČR ale existuje i několik případů dobré praxe a lze na nich dále budovat a rozšiřovat koncept využití FN pro komercializaci výsledků VaV.¹⁹

Vzhledem k rozhodnutí doporučit vedení MŠMT a zodpovědným gestorům v rámci SC 1.1 využití kapitálového nástroje pro aktivity komercializace výsledků VaV s aplikačním potenciálem se skupina potenciálních příjemců, minimálně u nasazení FN, zužuje obecně na VO. Zájem o využití takovéto formy financování technologického transferu/komercializace výsledků VaV byl Dodavatelem ověřen přímo u potenciálních příjemců (viz. Hlubkové rozhovory v sekci 2.2 Metodický postup). Bylo zjištěno, že obecně VO usilují o transfer technologií vyvinutých svými vědci či studenty, protože to považují za nezbytný krok k účinnému navýšování konkurenceschopnosti a atraktivnosti jak

¹⁷ Operační Program Jan Amos Komenský (2021–2027), verze 2.3 (03. 11. 2021)

¹⁸ Výzkum, vývoj a inovace

¹⁹ Jedním příkladem úspěšné komercializace technologie vyvinuté na akademické/výzkumné půdě je případ spin-offu MoistureGuard. Technologie pochází z Českého vysokého učení technického Výzkumného centra pro energeticky efektivní budovy a je výsledkem víceletého projektu zaměřeného na efektivní měření vlhkosti a účinky vlhkosti ve dřevě.

samotných institucí, tak následně i české ekonomiky ve světovém měřítku. VO aktivně vyhledávají možnosti zejména dotačního financování svých projektů, i tak vnímají nedostatek dostupného financování pro inovativní, ale vysoce rizikové aktivity transferu výsledků s nejistým potenciálem a chybějícím uživatelem výstupů jako zásadní problém.

Dle rozhovorů, VO sice mají k financování ověřování tzv. proof-of-concept (dále také „POC“) k dispozici program GAMA/GAMA2 od TAČR, pro technologie vyšší úrovně připravenosti (dále také „technology readiness level“, anebo „TRL“) – cca. TRL 4-5, takové možnosti nejsou. Jako neméně důležitá se jeví dlouhodobá podpora vědecko-podnikatelské scény včetně podpory inovativních studentských podnikatelských nápadů (této oblasti se blíže věnujeme v kapitole 3). Vzhledem k desítkám VO v ČR s potenciálně kvalitními a komerčně aplikovatelnými výstupy VaV (většinou v řádu jednotek projektů za instituci)²⁰ můžeme považovat příležitost pro nasazení kapitálového FN za relativně významnou. Potenciální investor by však měl mít na paměti velkou rizikovitost a nejistotu úspěšné aplikace těchto výsledků v tržních podmínkách.

Dalším specifickým je jejich právní forma, což potenciálně brání v přímém kapitálovém vstupu. Právě proto je dobrou praxí vytváření zvláštních entit s vlastní právní subjektivitou, jako např. prostředku zvláštního určení (dále také „special-purpose vehicle a/nebo také „SPV“)²¹ a univerzitních spin-offů,²² do kterých investor může vstoupit přímo. Výhoda pro VO kromě získání potřebného kapitálu na rozjezd projektu spočívá také v omezení finančního rizika spojeného s případným neúspěchem zainvestovaného projektu. Úspěšným příkladem aktivní podpory komercializace českého VaV je Centrum pro přenos poznatků a technologií Univerzity Karlovy²³ či Centrum pro transfer technologií Masarykovy univerzity.²⁴

4.3. Vazba na jiné programy podpory a případné překryvy

OP JAK jako program finanční podpory v rámci daných cílových skupin nestojí samostatně, jak vyplývá z výše uvedeného, ale úzce navazuje na další formy podpory. V souladu s Dohodou o partnerství je vazba (vzájemná doplňkovost podpory) v oblasti výzkumu, vývoje a inovací nastavena mezi OP JAK a OP TAK, OP Rybářství, OP Spravedlivá transformace a Národním plánem obnovy. Zároveň je v oblasti podpory VaV předpokládána vazba na Horizont Evropa.²⁵ Programem podporované VO současně také často využívají podporu skrze program GAMA²⁶, resp. GAMA 2 (TAČR).

---

²⁰ Dle odhadu ředitelky Centra transferu technologií Masarykovy univerzity se počet aplikovatelných výsledků výzkumu typicky aktuálně pohybuje kolem 3-4 projektů.

²¹ Společnost, která je zakládána za účelem provedení konkrétního projektu.

²² V praxi se rozlišuje mezi pravým a nepravým spin-offem, přičemž v prvním z nich má VO/VŠ vlastní podíl a druhému z nich poskytuje licenci k užívání duševního vlastnictví.

²³ <https://cppt.cuni.cz/CPPTN-263.html>

²⁴ <https://www.ctt.muni.cz/>

²⁵ Kofinancování projektů podpořených v rámci specifických implementačních nástrojů, financování kvalitních nástrojů a další synergie.

²⁶ Program je zaměřen na ověřování výsledků výzkumu a vývoje pro praktické uplatnění a komerční využití.

5 Základní charakteristika a atributy navrhovaného FN

5.1. Návrh vhodné formy FN

Po zvážení charakteru, ale také přínosů či případných bariér různých forem FN se Dodavatel rozhodl **nedoporučit implementaci úvěrového nástroje ani záručního fondu**. Naopak, jako **vhodný FN** se v těchto oblastech jeví spíše **kapitálový FN**. Kapitálový finanční nástroj představuje v dané oblasti (vzhledem k charakteru zamýšlené pomoci) oborovou best practice. Způsob fungování tohoto nástroje je popsán v textu níže. Úvěrový nebo garanční typ nástroje není dodavatelem navrhován zejména z následujících důvodů:

- na trhu existuje dostatek již etablovaných FN, podporovaných z jiných EU programů, nebo lze využít dostupné komerční financování – není nutné vytvářet další nástroj úvěrového nebo garančního typu,
- vzhledem k charakteru podpory/investice má kapitálový nástroj největší možnosti přilákat další privátní investory,
- v ČR existuje schéma podpory, ke které se MŠMT může přidat (EIF fond fondů pro MPO),
- součástí nástroje je i dílčí podpůrný grant, bude tak docházet k edukaci celého segmentu podpory.

Celkově je největším minusem dluhového (a tedy i garančního financování) již zmiňovaný nevhodný charakter pro zamýšlený segment konečných příjemců. Tyto subjekty potřebují dlouhodobější kapitál, obvykle nemají na splácení úvěru dostatečné zdroje.

Kapitálový FN, resp. kapitálová investice, představuje investiční vstup do základního kapitálu společnosti (příjemce) výměnou za majetkový a rozhodovací podíl na této společnosti. Obvykle se jedná o vstup do podniků v rané fázi jejich fungování (akcelerátor/seed), nebo o investice do už fungujících společností (early-stage či later-stage).²⁷ Finanční návratnost této investice závisí na růstu a ziskovosti podnikání a je zajištěna prostřednictvím dividendy a prodeje akcií jinému investorovi („exit“), nebo primární veřejnou nabídkou akcií („initial public offering“, nebo také „IPO“). V Tabulce 3 je uveden základní přehled výhod a nevýhod využití kapitálového FN.

---

²⁷ <https://www.fi-compass.eu/sites/default/files/publications/ESIF-factsheet-FI-products.pdf>

Tabulka 3: Výhody a nevýhody použití kapitálového FN²⁸

Výhody	Nevýhody
Vyšší potenciál výnosů ve srovnání s čistým dluhovým nástrojem.	Riziko platební neschopnosti pro investovaný kapitál.
Aktivní role investora v managementu a přístup k informacím o akcionářích.	Složitost procesu zainvestování.
Stimulace investic skrze místní soukromý kapitál, také v rizikovějších oblastech.	Časově a nákladově náročná investice.
Potřeba kapitálových investic může vyvolat změny v regulačním rámci a podpořit tak rozvoj soukromého kapitálového trhu.	Náročnější správa než u běžných úvěrů (vysoké náklady na nastavení a provoz).
Zainvestovaná společnost může profitovat z odborných znalostí investora v oblasti řízení.	Neumožňuje krátkodobé financování, protože návratnost je realizovatelná pouze z dlouhodobého hlediska.
Veřejní investoři mohou ovlivnit nastavení a misi společnosti.	Ve srovnání s dluhovými nástroji může být kapitálový vstup pro příjemce méně atraktivní z důvodu povinnosti kontroly výnosů.

²⁸ <https://www.fi-compass.eu/sites/default/files/publications/ESIF-factsheet-FI-products.pdf>

5.2. Návrh konkrétních klíčových subjektů v rámci veřejných a soukromých zdrojů

Klíčové subjekty zapojené do realizace navrhovaného FN v rámci SC 1.1 lze typologicky rozdělit do 2 základních skupin:

- **Koneční příjemci** - veřejné instituce typu VO;
- **Subjekty zapojené do implementace** – MŠMT, MPO, Národní rozvojová banka (NRB), skupina EIB, potenciální privátní investoři a spoluinvestoři.

5.3. Návrh variant implementační struktury FN

Po volbě vhodného FN, analýze specifik příjemců a českého prostředí komercializace výsledků VaV, ale také s ohledem na priority a možnosti MŠMT (u SC 1.1 je pro MŠMT relevantní alokace pro FN přibližně ve výši 25 milionů eur) jsou možné následující 3 varianty implementace FN:

1. *vytvoření nového (vlastního) fondu na podporu výsledků VaV;*
2. *využití maximálních synergii s již existujícími fondy;*
3. *převod prostředků do fondu InvestEU.*

5.3.1 První varianta – vlastní FN

První z výše uvedených možností počítá s vybudováním fondu „na zelené louce“. V České republice již podobné investiční fondy existují pod správou MPO, a to na podporu financování rozvoje inovativních start-upů.²⁹ Díky navázání spolupráce mezi MPO a EIF v roce 2017 vznikly v rámci iniciativy Fondu fondů OP PIK³⁰ dvě investiční společnosti Lighthouse Ventures (investice do „early-stage“ byznys nápadů)³¹ a Nation 1 (rizikové „pre-seed“ a „seed“ financování).³² Pouze fond Lighthouse Ventures zkontroloval téměř 2500 start-upů a investoval do celkem 24 z nich během dvou let svého fungování,³³ Nation 1 podařilo podpořit 19 mladých firem.

Po vzoru MPO by tak i vedení MŠMT mohlo zvážit vytvoření vlastního fondu na podporu výsledků VaV, jež by vznikl sdružením investičního kapitálu ministerstva a EIF. Pro lepší představu organizace fondu přikládáme Obrázek 3

---

²⁹ <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/zastupci-eif-a-mpo-predstavili-investice-z-fondu-fondu-op-pik-do-lighthouse-seed-fund-a-nation-1--248937/>

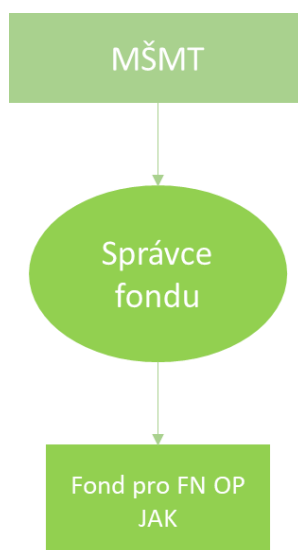
³⁰ Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (2014-2020)

³¹ <https://lhv.vc/>

³² <https://nation1.vc/>

³³ <https://cc.cz/je-tu-novy-newsletter-czechcrunch-vc-mesicnik-o-deni-ve-svete-startupovych-investic-a-venture-kapitalu/>

Obrázek 3: Schéma implementace FN při budování fondu „na zelené louce“

U první zvažované varianty se nicméně Dodavatel domnívá, že v případě MŠMT by došlo k převážení nevýhod zřízení takového fondu. Důvodem pro to je zejména malá zkušenost gestorů, potažmo vedení ministerstva, s využitím FN v rámci ESIF. Omezená znalost řízení investičního fondu by proto musela být vykompenzována najmutím zkušeného manažera fondu (ideálně s mezinárodním působením – předpoklad využití veřejné zakázky), ale také výrazným navýšením interních kapacit ministerstva (správa investičního fondu je administrativně náročná, zvláště pro méně zkušeného správce), což dle vyjádření zástupců MŠMT není v žádném případě relevantní. Z českého prostředí Dodavatel také doporučuje brát v potaz neúspěšný pokus Ministerstva pro místní rozvoj při budování vlastního fondu v oblasti energetických úspor.

5.3.2 Druhá varianta – navázání spolupráce a rozšíření již stávajícího řešení

Na druhou stranu, druhá varianta nabízí možnost spolupráce s již etablovanými fondy, příp. navázání na jejich aktuální fungování. Během rozhovorů s experty byla identifikována jedinečná příležitost spolupráce na podpoře transferu výsledků VaV s aplikačním potenciálem na trh.³⁴ FN v OP JAK by tak mohl účinně doplnit financováním mezi ověřenými POC projekty studentů/vědců (většinou podpořenými z programu GAMA) a rozvojem podnikatelských nápadů v pre-seed nebo raných fázích rizikového podnikání – ideálně u TRL 4-5.

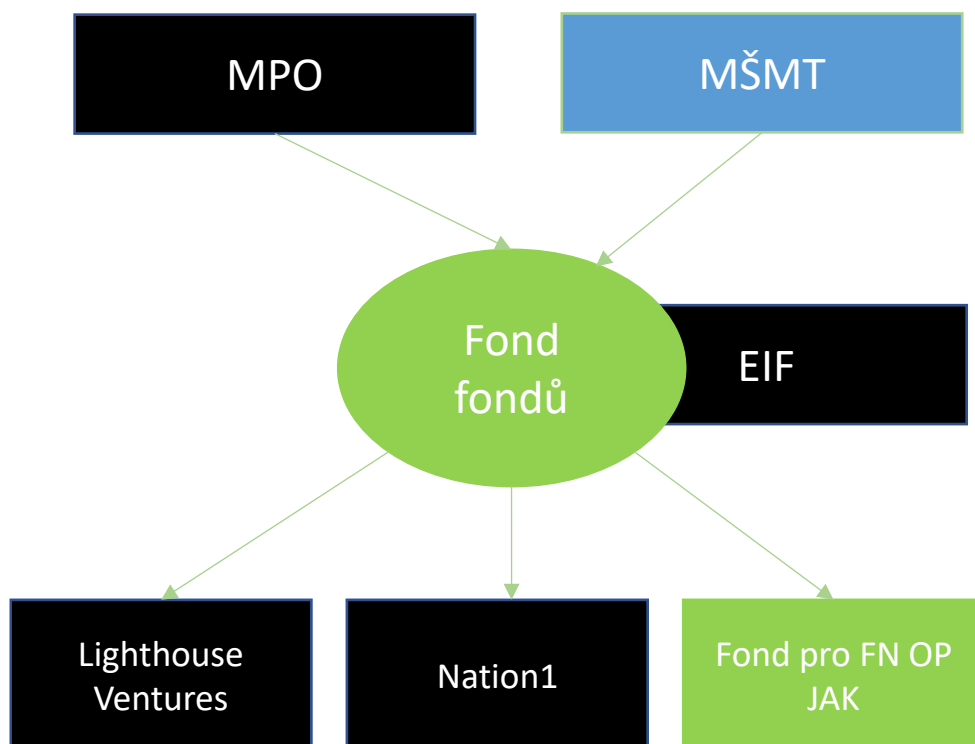
V rámci NPO je připravován záměr zřízení/rozšíření investičního fondu k podpoře transferu technologie v oblasti umělé inteligence. I když jednání o vhodné formě spuštění a celkové finanční alokaci takového fondu teprve probíhá, z analýzy vyplynulo, že případné rozšíření již existujícího řešení s EIF je možné a tuto skutečnost by MŠMT mohlo využít a do vyjednávání se zapojit. Z pohledu EIF jde také o podporovanou aktivitu – sdružení finančních prostředků a zvýšení alokace fondu znamená úspory z rozsahu v implementaci.

---

³⁴ Navzdory dělicí linii (zejména v oblasti definice příjemců dotace a fáze výzkumně-inovačního řetězce) mezi OP JAK a OP TAK se jedná o oblast podpory formou FN, jež je oběma OP sdílena, a existuje tak příležitost markantně navýšit očekávaný dopad fondu díky podpoře společné skupiny potenciálních příjemců z jednoho finančního zdroje významně větší velikosti

Časový soulad plánovaných aktivit obou resortů je zde ale nezbytný.

MŠMT by tak nemuselo investiční fond stavět „na zelené louce“, ale mohlo by naopak čerpat ze zkušeností MPO s vedením investičních fondů na podporu rizikových podnikatelských záměrů (viz výše), což by značně usnadnilo jednání s EIF ohledně vytvoření zvláštního fondu rizikového kapitálu ve správě MŠMT. Rozdílem ve srovnání s první zvažovanou implementační variantou je maximalizace synergií mezi fondy a jejich správci (MPO a MŠMT), která by mj. vedla k redukci zřizovacích i provozních nákladů fondu na straně MŠMT. Organizační nastavení spolupráce ilustrativně znázorňuje Obrázek 4.

Obrázek 4: Schéma implementace FN ve spolupráci s fondy pod MPO

Druhá varianta představuje variantu doporučenou Dodavatelem, nicméně vzhledem k vysoké rizikovosti podporovaných projektů ani tato varianta nemůže být vnímána jako garance velkého množství úspěšně komercializovaných inovativních projektů. Částečně by úspěšnost podpořených podnikatelů bylo možné navýšit rozšířením podpory o grant na průvodní služby, např. mentoring, networking, které jsou také nabízeny pod fondy Lighthouse Ventures či Nation1. Investiční fondy nicméně s vysokou rizikovostí podobných projektů počítají a dle toho přizpůsobují svoji investiční strategii. V souladu s dobrou praxí doporučujeme zastropovat účast správce fondu na celkové alokaci na maximální úrovni 25 %. K dalšímu omezení patří skutečnost, že podpora výzkumu a vývoje se v ČR řídí Zákonem č. 130/2002 Sb.³⁵, který by na aplikaci FN ukládal dodatečné podmínky, vč. zajištění související administrativy. Předpokladem varianty 2 tak je aplikace FN nad rámec této legislativní úpravy.

³⁵ Zákon o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje)

5.3.3 Třetí varianta – převod alokace do Invest EU

Poslední variantu možné implementace FN v rámci SC 1.1 OP JAK představuje převedení prostředků alokovaných na FN v rámci tohoto OP přímo do fondu InvestEU. Jak již bylo diskutováno v Kapitole 3 - Možnosti přesunu alokace do nástroje InvestEU, využití této varianty se pojí s několika výhodami, ale také nevýhodami. Vzhledem k tomu, že je velmi pravděpodobné, že se prováděcím partnerem v ČR stane Národní rozvojová banka, která již funguje v roli správce FN v gesci MPO a MPSV, a také kvůli obdobným omezením (omezený prostor pro volbu investiční strategie, rizikovost projektů, legislativní úprava), považuje Dodavatel variantu 2 a 3 za téměř rovnocenné. Bude proto na rozhodnutí ŘO, kterou z těchto variant nakonec zvolí. Rozhodnutí může částečně usnadnit zvážení všech přínosů a omezení uvedených v této zprávě. Dodavatel každopádně vedení MŠMT doporučuje včasné vstoupit do jednání s MPO a aktivně se zapojit do fáze designu FN.

5.4. Očekávaný výsledek realizovaného FN

Kvantifikovat či blíže specifikovat očekávaný výsledek aplikace doporučeného kapitálového FN je obtížné, a to zejména kvůli velké nejistotě a rizikovosti, které se obecně pojí s komercializací výsledků VaV. Aktuálně předpokládaná alokace MŠMT na FN (25 milionů eur) se jeví jako nižší vzhledem k ambicím vytváření vlastního investičního fondu, ale postačující při úvahách o propojení s jinými, již existujícími mechanismy podpory.

Riziko zainvestovaných projektů nebude možné absolutně vyloučit, ale existují nástroje či praktiky, které ho dokážou výrazně minimalizovat. K těm patří hlavně realizace důsledné prověrky tzv. „due dilligence“ na úrovni konečného podporovaného subjektu, jež investorovi poskytne rozhodující informace ohledně ekonomických a právních poměrech dané entity (včetně komerčního potenciálu produktu/služby a nastavení práv duševního vlastnictví), či také poskytnutí průvodní pomoci v podobě grantu. Naopak, menší možnosti přizpůsobení nabízí volba investiční strategie. Vzhledem k obecně nižším počtům výsledků VaV s komerčním potenciálem Dodavatel předpokládá jen omezené možnosti volby jednotlivých příjemců podpory. Jedinou „pákou“ investora tak bude spíše správná volba mezi investováním nebo neinvestováním do entity ucházející se o podporu z příslušného fondu. Dodavatel tak spíše než volbu velmi úzce zaměřené investiční strategie (např. pouze na určitý segment či sektor) u investování doporučuje vycházet ze souladu OP JAK s existujícími strategiemi např. s Národní výzkumnou a inovační strategií pro inteligentní specializaci ČR 2021–2027 (Národní RIS3 strategie).³⁶

Lze předpokládat, že při vhodném nastavení kapitálového FN bude dlouhodobě docházet k zvyšování šance komercializace kvalitních výsledků VaV s potenciálem jejich praktického využití v praxi – tak, jak cílí OP JAK.³⁷ Podpora kvalitního a orientovaného výzkumu s aplikačním potenciálem nicméně bude vyžadovat uskutečnění rozsáhlejší průvodní komunikační kampaně k dostupnosti a přínosům FN. Úspěšná kombinace těchto intervencí může vyústit ve zvýšenou konkurenceschopnost české vědy, inovativního byznysu a potažmo celé české ekonomiky.

5.5. Průvodní komunikační kampaň k FN

Na základě znalostí Dodavatele je pro jakoukoli aplikaci FN v ČR nezbytné zrealizovat vysvětlující a osvětovou kampaň komunikační kampaní vůči cílovým skupinám. Správnost tohoto přístupu byla také ověřena během realizovaných hloubkových rozhovorů. Vedení MŠMT by mělo věnovat čas dostatečné přípravě komunikační kampaně s cílem představit FN jako takové, zdůraznit výhody jejich

---

³⁶ Strategie se soustředí na podporu perspektivních odvětví a jejich transformaci k vyšší přidané hodnotě pomocí digitalizace a dalších klíčových technologií a znalostí.

[Národní RIS3 strategie pomůže lépe zacílit finanční podporu do výzkumu, vývoje a inovací v perspektivních oblastech ekonomiky ČR | MPO](#)

³⁷ Především intenzivnější spolupráce VO a subjektů aplikační sféry, zvýšení potenciálu a schopnosti uplatnění výzkumných výsledků v praxi a příp. také zviditelnění ČR v globálním prostředí jako země s vysokým výzkumným a inovativním potenciálem.

využití pro jednotlivé příjemce, a to zejména ve srovnání s častěji využívanými dotacemi. Tato kampaň musí mít jasný účel – navýšení zájmu a užívání FN ze strany cílové skupiny příjemců, což si vyžaduje správně zvolit hlavní komunikační sdělení. Ke kvalitnímu vypracování této kampaně může přispět využití materiálů, velmi přehledně zpracovaných Ministerstvem pro místní rozvoj ČR – Příručku pro implementaci FN v programovém období 2021–2027,³⁸ příp. zdroje dostupné na webu fi-compass³⁹.

Dodavatel doporučuje, aby se hlavními principy kampaně staly jednoduchost, srozumitelnost a věcnost. Je navíc důležité, aby mohli potenciální uchazeči o podporu využít možnost propojení na kontaktní osobu pro získání dalších souvisejících informací. Přípravu či samotné spuštění komunikační kampaně MŠMT nemusí realizovat o samotě, ale lze zvážit spojení zdrojů a kapacit s dalšími resorty implementujícími vlastní FN (např. MPO). Přínosem může být také využití služeb externí mediální agentury.

Jako příklad dobré zahraniční praxe realizace rozsáhlé komunikační kampaně k FN lze uvést tu realizovanou řeckým Fondem fondů EquiFund (investiční období 2018-2023), jež podporuje místní malé a střední podniky skrze přímé kapitálové investice.⁴⁰ Tento fond vznikl v Řecku v kontextu nejslabší podpory rizikovým kapitálem mezi členskými státy EU a pro zvýšení informovanosti a zájmu o FN využil několik komunikačních kanálů, mj. úvodní informační schůzi k samotné struktuře fondu, oficiální ceremonii k podpisu dohody o financování⁴¹, velkou inaugurační akci (s více než 1000 účastníky a více než 4000 diváky sledující online přenos), promo videa s anglickými titulky s klíčovými body akce, výroční konferenci se všemi stakeholdery k diskusi o úskalích implementace a míře využití fondu, prezentaci fondu a meetingy po celém Řecku a v zahraničí, spuštění dedikované webové stránky a také distribuci publikací a letáků či aktivní využití sociálních sítí. Řecko přitom vsadilo na prezentaci dobré praxe úspěšně podpořených start-upů. Do konce roku 2019 fond úspěšně podpořil 89 konečných příjemců v celkové výši investic 96 milionů eur.

Realizace obdobně velké a cílené kampaně v ČR by mohla povést k výraznému navýšení osvěty o FN mezi potenciálními příjemci, k rozšíření obzorů a nárůstu zájmu VO a také studentů či vědců ohledně dalších, jednodušeji dosažitelných zdrojů financování a v závěru k navýšení celkové finanční gramotnosti v ČR. Od úspěšné propagace a následného využívání FN lze očekávat významnou podporu výsledků VaV s komerčním potenciálem, což může vést k navýšení konkurenceschopnosti české vědy a byznysu.⁴²

---

³⁸ Ministerstvo pro místní rozvoj, Národní orgán pro koordinaci. PŘÍRUČKA PRO IMPLEMENTACI FINANČNÍCH NÁSTROJŮ V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2021–2027 [online]. říjen 2021, (Verze 1)

³⁹ <https://www.fi-compass.eu/>

⁴⁰ Fond obsahoval 3 různá investiční okna, z nichž jedním byla podpora technologického transferu a akcelerace.

⁴¹ Zástupci řecké vlády a EIF.

⁴² Jak si mj. klade za cíl OP JAK.

6 Zdroje informací a dat

6.1. Strategické a legislativní dokumenty

- Operační program Jan Amos Komenský (aktuální verze 2.3. listopadu 2021);
- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/1057 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Evropský sociální fond plus (ESF+) a zrušuje nařízení (EU) č. 1296/2013;
- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti;
- NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky.

6.2. Další dokumenty a zdroje

- Ministerstvo pro místní rozvoj, Národní orgán pro koordinaci. PŘÍRUČKA PRO IMPLEMENTACI FINANČNÍCH NÁSTROJŮ V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2021–2027 [online]. říjen 2021, (Verze 1);
- Ministerstvo pro místní rozvoj, Národní orgán pro koordinaci. Možnosti zapojení České republiky do programu InvestEU v programovém období 2021–2027 [online]. leden 2022;
- Webinar ESF+ financial instruments responding to social challenges in Europe, 2 December 2021;
- Fi compass. Financial Instrument products: Loans, guarantees, equity and quasi-equity [online];
- Případové studie a metodiky FI compass <https://www.fi-compass.eu/resources/product>
- Web Centra pro přenos poznatků a technologií (CPPT) Univerzity Karlovy <https://cppt.cuni.cz/CPPTN-263.html>
- Web Centra pro transfer technologií Masarykovy univerzity <https://www.ctt.muni.cz/>
- Web fondu Lighthouse Ventures <https://lhv.vc/>
- Web fondu Nation1 <https://nation1.vc/>
- CZECHCRUNCH. Newsletter CzechCrunch Venture Capital [online]. leden 2021 <https://cc.cz/jetu-novy-newsletter-czechcrunch-vc-mesicnik-o-deni-ve-svete-startupovych-investic-a-venture-kapitalu/>

Mobilní aplikace Deloitte CZ

Android

iOS

Zpravodaje | Studie | Semináře | Novinky | Vídea

Deloitte.

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited, britské privátní společnosti s ručením omezeným zárukou („DTTL“), síť jejich členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL a každá z jejích členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) služby klientům neposkytuje. Více informací o naší globální síti členských firem je uvedeno na adrese www.deloitte.com/cz/onas.

Společnost Deloitte poskytuje služby v oblasti auditu, poradenství, právního a finančního poradenství, poradenství v oblasti rizik a daní a související služby klientům v celé řadě odvětví veřejného a soukromého sektoru. Díky globálně propojené síti členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích má společnost Deloitte světové možnosti a poznatky a poskytuje svým klientům, mezi něž patří čtyři z pěti společností figurujících v žebříčku Fortune Global 500®, vysoce kvalitní služby v oblastech, ve kterých klienti řeší své nejkomplexnější podnikatelské výzvy. Chcete-li se dozvědět více o způsobu, jakým zhruba 245 000 odborníků dělá to, co má pro klienty smysl, kontaktujte nás prostřednictvím sociálních sítí Facebook, LinkedIn či Twitter.

Společnost Deloitte ve střední Evropě je regionální organizací subjektů sdružených ve společnosti Deloitte Central Europe Holdings Limited, která je členskou firmou sdružení Deloitte Touche Tohmatsu Limited ve střední Evropě. Odborné služby poskytují dceřiné a přidružené podniky společnosti Deloitte Central Europe Holdings Limited, které jsou samostatnými a nezávislými právními subjekty. Dceřiné a přidružené podniky společnosti Deloitte Central Europe Holdings Limited patří ve středoevropském regionu k předním firmám poskytujícím služby prostřednictvím více než 6 000 zaměstnanců ze 44 pracovišť v 18 zemích.